GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs /*Curso*
2026-2027

1 Dades d'identificació de l'assignatura
Datos de identificación de la asignatura

Nom de l'assignatura *Nombre de la asignatura*	**Cant aplicat a l'art dramàtic II** ***Canto aplicado al arte dramático II***				
Crèdits ECTS *Créditos ECTS*	1	Curs *Curso*	2º	Semestre *Semestre*	2º
Tipus de formació *Tipo de formación* bàsica, específica, optativa *básica, específica, optativa*	Obligatòria *Obligatoria*	Idioma/es en què s'imparteix l'assignatura *Idioma/s en que se imparte la asignatura*			Valencià *Castellano*
Matèria *Materia*	Cant *Canto*				
Grau en *Grado en*	Art Dramàtic *Arte Dramático*				
Especialitat *Especialidad*	Interpretació *Interpretación*				
Centre *Centro*	Escola Superior d'Art Dramàtic *Escuela Superior de Arte Dramático*				
Departament *Departamento*	Veu-Música *Voz-Música*				
Professorat *Profesorado*	Consultar pàgina web del centre Consultar página web del centro				
e-mail *e-mail*	Consultar pàgina web del centre Consultar página web del centro				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació
Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación

Descriptor: Estudi i domini de la veu cantada. Elements tècnics i expressius.
S'aprofundeix en els elements tècnics, fonamentalment impostació, dicció, projecció, consciència dels ressonadors, així com la tècnica respiratòria aplicada al cant.

***Descriptor**: Estudio y dominio de la voz cantada. Elementos técnicos y expresivos.*
Se profundiza en los elementos técnicos, fundamentalmente impostación, dicción, proyección y consciencia de los resonadores, así como la técnica respiratoria aplicada al canto.

1.2 Coneixements previs
Conocimientos previos

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació.
Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación.

Prelacions. Per a cursar l'assignatura de Cant I és necessari tindre aprovades les assignatures de Música I i II.

Prelaciones. Para cursar la asignatura de Canto I es necesario tener aprobadas las asignaturas de Música I y II.

2 Competències de l'assignatura
Competencias de la asignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. És convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc).
Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco).

Competències Generals

CG1 Fomentar l'autonomia i autoregulació en l'àmbit del coneixement, les emocions, les actituds i les conductes, mostrant independència en la recollida, anàlisi i síntesi de la informació, en el desenvolupament de les idees i arguments d'una manera crítica i en la seua capacitat per a auto motivar-se en els processos creatius.

Competències Específiques

CE2 Participar en la creació i interpretar la partitura i/o personatge mitjançant el domini de les diferents tècniques interpretatives.

Competències Transversals

CT11 Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i la sensibilitat estètica, mediambiental i cap a la diversitat.

CT12 Adaptar-se, en condicions de competitivitat, als canvis culturals, socials i artístics i als avanços que es produeixen en l'àmbit professional, i seleccionar les vies adequades de formació continuada.

Competencias Generales

CG1 Fomentar la autonomía y autorregulación en el ámbito del conocimiento, las emociones, las actitudes y las conductas, mostrando independencia en la recogida, análisis y síntesis de la información, en el desarrollo de las ideas y argumentos de una forma crítica y en su capacidad para auto-motivarse en los procesos creativos.

Competencias Específicas

CE2 Participar en la creación e interpretar la partitura i/o personaje, a través del dominio de las diferentes técnicas interpretativas.

Competencias Transversales

CT11 Desarrollar en la práctica laboral una ética profesional basada en la apreciación y sensibilidad estética, medioambiental y hacia la diversidad.

CT12 Adaptarse, en condiciones de competitividad a los cambios culturales, sociales y artísticos y a los avances que se producen en el ámbito profesional y seleccionar los cauces adecuados de formación continuada.

3	**Resultats d'aprenentatge** *Resultados de aprendizaje*
RESULTATS D'APRENENTATGE *RESULTADOS DE APRENDIZAJE*	COMPETÈNCIES RELACIONADES *COMPETENCIAS RELACIONADAS*
Resultats tècnics: 1. Aprenentatge del control bàsic sobre la respiració i la relaxació per a l'emissió del so. 2. Aprenentatge del maneig bàsic de l'aparell vocal en la veu cantada. 3. Començar amb la identificació i posterior correcció dels mals hàbits d'emissió vocal a partir de la relaxació, impedint així l'acumulació de cansament vocal, derivat d'un esforç vocal no controlat. 4. Realització dels exercicis de vocalització de forma correcta, aconseguint una bona col·locació i emissió del so, així com una perfecta afinació i articulació. Resultats interpretatius: 5. Aplicar els elements teòrics i tècnics a la correcta interpretació de les obres.	CG1 CE2 CE2 CT12
Resultados técnicos: *1. Aprendizaje del control básico sobre la respiración y la relajación para la emisión del sonido.* *2. Aprendizaje del manejo básico del aparato vocal en la voz cantada.* *3. Comenzar con la identificación y posterior corrección de los malos hábitos de emisión vocal a partir de la relajación, impidiendo así la acumulación de cansancio vocal, derivado de un esfuerzo vocal no controlado.* *4. Realización de los ejercicios de vocalización de forma correcta, consiguiendo una buena colocación y emisión del sonido, así como una perfecta afinación y articulación.* *Resultados interpretativos:* *5. Aplicar los elementos teóricos y técnicos a la correcta interpretación las obras.*	*CG1 CE2* *CE2 CT12*

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric, per la qual cosa és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

***Nota importante**: Las competencias están expresadas en un sentido genérico, por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.*

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge
Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje

Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes... *Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas...*	Planificació temporal *Planificación temporal*
1. Exercicis de respiració aplicats al cant.	Des de l'inici de curs fins al final del semestre.
2. Coneixement teòric-pràctic dels registres vocals i el seu diferent funcionament en laringes femenines i masculines.	Des de l'inici de curs fins al final del semestre.
3. Vocalitzacions I:	Des de l'inici de curs fins al final del semestre.
a) Exercicis de ressonància. b) Exercicis de terceres amb diferents vocals. c) Exercicis de cinquenes i de cinquenes per terceres. d) Arpegis. e) Notes soltes.	Des de l'inici de curs fins al final del semestre.
4. Interpretació de almenys unària o cançó a triar entre:ària antiga italiana, cançó espanyola, copla, sarsuela, òpera, teatre musical i estàndard de jazz.	Des de l'inici de curs fins al final del semestre.

5. Realització d'un treball escrit al voltant de l'ària o cançó triada per a interpretar en la mostra.	Quatre últimes setmanes de classe
1. Ejercicios de respiración aplicados al canto.	*Desde el inicio de curso hasta el final del semestre.*
2. Conocimiento teórico-práctico de los registros vocales y su diferente funcionamiento en laringes femeninas y masculinas.	*Desde el inicio de curso hasta el final del semestre.*
3. Vocalizaciones I:	*Desde el inicio de curso hasta el final del semestre.*
a) Ejercicios de resonancia. *b) Ejercicios de terceras con diferentes vocales.* *c) Ejercicios de quintas y de quintas por terceras.* *d) Arpegios.* *e) Notas sueltas.*	*Desde el inicio de curso hasta el final del semestre.*
4. Interpretación de al menos un aria o canción a elegir entre: aria antigua italiana, canción española, copla, zarzuela, ópera, teatro musical y estándar de jazz. *5. Realización de un trabajo escrito sobre el aria o la canción elegida para interpretar en la muestra.*	*Cuatro últimas semanas de clase*

5 Activitats formatives / *Actividades formativas*

5.1 Activitats de treball presencials / *Actividades de trabajo presenciales*

ACTIVITATS *ACTIVIDADES*	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge *Metodología de enseñanza-aprendizaje*	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge *Relación con los Resultados de Aprendizaje*	Volum treball (en nº hores o ECTS) *Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)*
Classe presencial *Clase presencial*	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. *Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.*		
Classes pràctiques *Clases prácticas*	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. *Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones…, búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.* *Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.*	2,3,4,5	15
Redacció d'un treball *Redacción de un trabajo*	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. *Aplicación de conocimientos interdisciplinares.*		
Tutoria *Tutoría*	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació, realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, talleres, lectures, realització de treballs, projectes, etc. *Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación, realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.*	1,2,3,4,5	1
Avaluació *Evaluación*	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. *Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.*	1,2,3,4,5	1
		SUBTOTAL	17

5.2 Activitats de treball autònom/ *Actividades de trabajo autónomo*

ACTIVITATS *ACTIVIDADES*	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge *Metodología de enseñanza-aprendizaje*	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge *Relación con los Resultados de Aprendizaje*	Volum treball (en nº hores o ECTS) *Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)*
Treball autònom *Trabajo autónomo*	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. *Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias… para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.*		15
Estudi pràctic *Estudio práctico*	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. *Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias… para*		13

	exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.		
Activitats complementàries *Actividades complementarias*	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències... *Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias…*		5
		SUBTOTAL	33

TOTAL	50

6 Sistema d'avaluació i qualificació
Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació
Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals…), exposicions orals, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, port folio…

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales…), exposiciones orales, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio…

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ *INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN*	Resultats d'Aprenentatge avaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) *Porcentaje otorgado (%)*
1. Evolució de la respiració i projecció vocal	2	15%
2. Afinació i articulació en les vocalitzacions i en les cançons estudiades, tant en les classes de cant com en les de repertori.	4-5	20%
3. Interpretació de les obres, respectant l'estil i l'època a la qual pertany, tant en les classes de cant com en les de repertori.	5	10%
4. Treball escrit proposat.	5	10%
5. Observació de l'actitud i el treball diaris, tant en les classes de cant com en les de repertori.	1-2-3-4-5	15%
6. Mostra	*5*	30%
1. Evolución de la respiración y proyección vocal.	*2*	*15%*
2. Afinación y articulación en las vocalizaciones y en las canciones estudiadas, tanto en las clases de canto como en las de repertorio.	*4-5*	*20%*
3. Interpretación de las obras, respetando el estilo y la época a la que pertenece, tanto en las clases de canto como en las de repertorio.	*5*	*10%*
4. Trabajo escrito propuesto.	*5*	*10%*
5. Observación de la actitud y el trabajo diarios, tanto en las clases de canto como en las de repertorio.	*1-2-3-4-5*	*15%*
6. Muestra	*5*	*30%*

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega
Criterios de evaluación y fechas de entrega

Per tractar-se d'una assignatura pràctica, l'assistència a la mateixa és obligatòria.

Cada matrícula comporta dues convocatòries d'avaluació, primera i segona (excepte per als casos en els quals ja s'hagen consumit prèviament tres convocatòries). Per tant, cada alumne/a de primera matrícula té opció a dues convocatòries en cada assignatura. En el cas que l'estudiant supere el 20% de faltes d'assistència sobre el total de les hores lectives presencials de l'assignatura, i aquestes no estiguen justificades documentalment per malaltia o una alta causa legal, perdrà el dret a l'avaluació continua i no podrà suspendre automàticament la primera convocatòria. És a dir, podrà presentar-se a la primera i segona convocatòria, però no li contaria cap nota dels treballs desenvolupats durant el semestre en el procés d'avaluació contínua (notes parcials de treballs realitzats al voltant de les diferents unitats didàctiques).

El "No presentat/da" és un no aprovat sense nota numèrica, que s'aplicarà quan el professorat no dispose d'elements de valoració suficients per a establir criteris de qualificació. Tal com estableix l'article 81 del Decret 117/2022, de 5 d'agost, del Consell (ROF), la condició de "no presentat" consumeix convocatòria.

La direcció del centre podrà autoritzar, a petició de l'estudiant, amb caràcter excepcional i per causes objectives degudament justificades, com per exemple malaltia greu o qualsevol altra causa de força major, la renúncia a una convocatòria per curs acadèmic i per assignatura.

En avaluar, es tindran en compte les limitacions fisiològiques i auditives inicials de l'alumnat i la seua evolució al llarg del semestre, sempre que la falta d'oïda musical, essencial en aquesta assignatura, no impossibilite el treball vocal requerit.

PROFESSOR/A PIANISTA REPERTORISTA

La funció del professorat pianista repertorista no és una assignatura com a tal, sinó un complement fonamental de l'assignatura de cant, imprescindible per a la formació integral de l'alumnat com actors i actrius cantants. S'encarrega de proporcionar una base harmònica, rítmica i expressiva sobre la qual el cantant pot construir la seua interpretació.

El/la professor/a pianista participarà de l'avaluació de l'alumnat, de la manera que estiga reflectida en els instruments d'avaluació.

Amb una periodicitat mensual, es realitzarà una classe col·lectiva de caràcter obligatori, a la qual hauran d'assistir tots els alumnes de l'assignatura. Aquestes sessions estaran destinades al treball i muntatge del repertori de conjunt, així com al pas de les obres individuals amb la pianista acompanyant. L'objectiu serà la preparació del repertori, el treball d'aspectes interpretatius individuals i de conjunt i la familiarització de l'alumnat amb la pràctica musical compartida.

PRIMERA CONVOCATÒRIA

- AVALUACIÓ CONTINUA (per a l'alumnat que no haja superat el 20% de faltes d'assistència):

1. Evolució de la projecció vocal: es valorarà en funció del canvi observat durant tot el semestre.
2. Afinació i articulació en les vocalitzacions i en les cançons estudiades: es valorarà en funció del canvi observat durant tot el semestre.
3. Interpretació la cançó oària elegida conjuntament per l'alumnat i professorat. Es tindrà en compte, a més de la interpretació de la partitura i la correcta dicció del text, cantar de memòria, sense errades d'entonació, de ritme o de text. Es realitzarà mitjançant examen.
4. Realització i exposició oral d'un treball escrit al voltant d'una temàtica relacionada amb la cançó oària escollida: es valorarà, a més del contingut, altres aspectes com la presentació, la redacció, la correcció orto-tipogràfica, etc.
5. Es valorarà al llarg del semestre la puntualitat, l'interès mostrat, la capacitat de concentració i la correcció en el comportament cap al professorat i la resta de companys i companyes.

- PÈRDUA D'AVALUACIÓ CONTINUA (per a l'alumnat que haja superat el 20% de faltes d'assistència):

1. Realització de diferents exercicis de vocalització, en els que es valorarà la projecció, l'afinació i l'articulació.
2. Demostració del coneixement teòric-pràctic del funcionament de les laringes femenina i masculina en la veu cantada, i els seus registres o posicions.
3. Interpretació d'una cançó oària elegida per la professora. Es valorarà la correcció tècnica, la capacitat expressiva, la correcta dicció del text, l'entonació i el ritme. A més, es realitzarà i exposarà un treball escrit sobre l'obra, el compositor i l'època.
4. Realització i exposició oral d'un treball escrit al voltant d'una temàtica històrica o tècnica: es valorarà, a més del contingut, altres aspectes com la presentació, la redacció, la correcció orto-tipogràfica, etc.
5. Es valorarà l'actitud i l'interès mostrat en tot moment, la capacitat de concentració i de comunicar la informació.

Por tratarse de una asignatura práctica, la asistencia a la misma es obligatoria.

Cada matrícula comporta dos convocatorias de evaluación, primera y segunda (excepto para los casos en los que se haya consumido previamente tres convocatorias). Por tanto, cada alumno/a de primera matrícula tiene la opción a dos convocatorias en cada asignatura. En el caso de que el estudiante supere el 20% de faltas de asistencia sobre el total de las horas lectivas presenciales de la asignatura, y estas no están justificadas documentalmente por enfermedad o alguna otra causa legal, perderá el derecho a la evaluación continua y no podrá suspender automáticamente la primera convocatoria. Es decir, podrá presentarse a la primera y segunda convocatoria, pero no le contará ninguna nota de los trabajos desarrollados durante el semestre en el proceso de evaluación continua (notas parciales de trabajos realizados sobre las distintas unidades didácticas).

El "No presentado/a", es un no aprobado sin nota numérica, que se aplicará cuando el profesorado no disponga de elementos de valoración suficientes para establecer criterios de calificación. Tal y como establece el artículo 81 del Decreto 117/2022, de 5 de agosto, del Consell (ROF). La condición de "no presentado" consume convocatoria.

La dirección del centro podrá autorizar, a petición del estudiante, con carácter excepcional y por causas objetivas debidamente justificadas, como por ejemplo enfermedad grave o cualquier otra causa de fuerza mayor, la renuncia a una convocatoria por curso académico y por asignatura.

Al evaluar, se tendrán en cuenta las limitaciones fisiológicas y auditivas iniciales del alumnado y su evolución a lo largo del semestre, siempre que la falta de oído musical, esencial en esta asignatura, no imposibilite el trabajo vocal requerido.

PROFESOR/A PIANISTA REPERTORISTA

La función del profesorado pianista repertorista no es una asignatura como tal, sino un complemento fundamental de la asignatura de canto, imprescindible para la formación integral del alumnado como actores y actrices cantantes. Se encarga de proporcionar una base armónica, rítmica y expresiva sobre la que el cantante puede construir su interpretación.

El/la profesor/a pianista participará en la evaluación del alumnado, de la manera que esté reflejada en los instrumentos de evaluación.

Con una periodicidad mensual, se realizará una clase colectiva de carácter obligatorio a la que deberán asistir todos los alumnos de la asignatura. Estas sesiones estarán destinadas al trabajo y montaje del repertorio de conjunto, así como al trabajo de las obras individuales con la pianista acompañante. El objetivo será la preparación del repertorio el trabajo de aspectos interpretativos individuales y de conjunto y la familiarización del alumnado con la práctica musical compartida.

PRIMERA CONVOCATORIA

- *EVALUACIÓN CONTINUA (para el alumnado que no haya superado el 20% de faltas de asistencia):*

1. *Evolución de la proyección vocal: se valorará en función del cambio observado durante todo el semestre.*
2. *Afinación y articulación en las vocalizaciones y en las canciones estudiadas: se valorará en función del cambio observado durante todo el semestre.*
3. *Interpretación de una canción o aria elegida conjuntamente por el alumnado y profesorado. Se tendrá en cuenta, además de la interpretación de la partitura i la correcta dicción del texto, cantar de memoria, sin errores de entonación, de ritmo o de texto. Se realizará mediante un examen.*

4. *Realización y exposición oral de un trabajo escrito sobre la canción o aria elegida: se valorará, además del contenido, otros aspectos como la presentación, la redacción, la corrección orto-tipográfica, etc.*
5. *Se valorará a lo largo del semestre la puntualidad, el interés mostrado, la capacidad de concentración y la corrección en el comportamiento hacia el profesorado y el resto de compañeros y compañeras.*

- *PÉRDIDA DE EVALUACIÓN CONTINUA (para el alumnado que haya superado el 20% de faltas de asistencia):*

1. *Realización de diferentes ejercicios de vocalización, en los que se valorará la proyección, la afinación y la articulación.*
2. *Demostración del conocimiento teórico-práctico del funcionamiento de las laringes femenina y masculina en la voz cantada, y de sus registros o posiciones.*
3. *Interpretación de una canción o aria elegida por la profesora. Se valorará la corrección técnica, la capacidad expresiva, la correcta dicción del texto, la entonación y el ritmo. Además, se realizará y expondrá un trabajo escrito sobre la obra, el compositor y la época.*
4. *Realización y exposición oral de un trabajo escrito sobre una temática histórica o técnica: se valorará, además del contenido, otros aspectos como la presentación, la redacción, la corrección orto-tipográfica, etc.*
5. *Se valorará la actitud y el interés mostrado en todo momento, la capacidad de concentración y de comunicar la información.*

6.3 **Sistemes de recuperació**
Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes (criteris d'avaluació i dates d'entrega)
Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases (criterios de evaluación y fechas de entrega)

SEGONA CONVOCATÒRIA

L'alumnat que no supere l'assignatura en l'avaluació continua (o en la primera convocatòria per a qui haja perdut aquest dret per faltes d'assistència), o tinguera la qualificació de "No presentat/da", tindrà dret a la segona convocatòria, sent avaluat amb els mateixos sistemes d'avaluació i qualificació utilitzats en la primera convocatòria. A tal efecte, l'alumnat haurà de contactar amb el professorat perquè li facilite les pautes, conceptes, continguts i exercicis que seran motiu de l'examen i que haurà de desenvolupar en el mateix.

SEGUNDA CONVOCATORIA

El alumnado que no supere la asignatura en la evaluación continua (o en la primera convocatoria para quienes hayan perdido este derecho por faltas de asistencia), o tuviera la calificación de "No presentado/a", tendrá derecho a la segunda convocatoria, siendo evaluado con los mismos sistemas de evaluación y calificación utilizados en la primera convocatoria. A tal efecto, el alumnado deberá ponerse en contacto con el profesorado para que le facilite las pautas, conceptos, contenidos y ejercicios que serán motivo del examen y que deberá desarrollar en el mismo.

7 Bibliografia
Bibliografía

BUSTOS, I. (2003). *La voz. La técnica y la respiración*. Ed. Paidotribo, Barcelona.

LODES, H. (1990). *Aprende a respirar*. Ed. Integral, Barcelona.

MANSION, M. (1947). *El estudio del canto*. Ed. Ricordi, Buenos Aires.

GIMENO, F. (2008). *Anatomía de la voz*. Ed. Paidotribo, Barcelona.

MARTÍNEZ, C. (1985). *Tratado de técnica vocal*. Ed. Piles, Valencia.

PERELLÓ, J., CABALLÉ, M. y GUITART, E. (1982). *Canto-Dicción*. Ed. Científico-médica, Barcelona.

CHOVA, A. L. (2000). *La enseñanza del canto*. Scherzo, Valencia.

WILFART, S. (1999). *Encuentra tu propia voz. La voz como instrumento para tu desarrollo personal*. Ed. Urano, Barcelona.

REGIDOR, R. (1977). *Temas del canto. La clasificación de la voz*. Ed. Real Musical, Madrid.

FERRER, J. S. (2008). *Teoría, anatomía y práctica del canto*. Herder, Barcelona.

ALIÓ, M. (1995). *Reflexiones sobre la voz*. Ed. Clivis, Barcelona.